

ASRA NYT

Arbejderhistorisk Samling Ringkøbing Amt

37. årgang

nr.3.

2020

Stauningstenen i Lemvig - rejst til minde om Thorvald Stauning

SSN:0996-2939

ASRA NYT - Udgivet af ASRA
Museumsgade 32. 7400 Herning

ASRAs hjemmeside:

www.asra.dk

Formand:

Jens Erik Sørensen

Højlundparken 17

7600 Struer

Mail: formand@asra.dk

Kasserer:

Inge Marie Jensen

Stabyvej 39. Staby 6990 Ulfborg

Tlf: 23834577

mail: kasserer@asra.dk

Redaktion:

Arkivgruppen

Leo Skaaning

mail: blad@asra.dk

Arkivmedarbejdere:

Jørgen Aarestrup-Nielsen

Jørgen Markmøller

Jørn Jensen

Inga Ries Pedersen

Tove Nykjær

Gerda Olesen

Leo Skaaning

Henry Ammitzbøll

Trykt med hjælp fra

Metal Herning

Deadline for næste nr.

1.Nov. 2020

Indhold:

side

2. Kolofon

3. Formanden har ordet

4. Stauningstenen i Lemvig

9. Faktaboks om Stauning

10. Thorvald Westergaard, stenhugger

11. Helge Albertsen - Fortsættelse

16. DSU bliver 100 år i 2020

19. Tur til Arbejdermuseet

20. Sangaften

Billedet på forsiden.

Billedet på forsiden er af Stauningstenen, som er opstillet i Lemvig..

I dette blad kan du læse om hvordan stenen er blevet en realitet.

Arkivet ligger inde med en fuldstændig beretning om hvem der tog initiativet, om hvem der har ydet tilskud, og om afsløringen den 28. juli 1946. udført af O.V.Høft.

Sten afleveret af kommunerne med indhugget navn

Formanden har ordet

Formand Jens Erik Sørensen

Velkommen tilbage til en lidt mere normal dagligdag! Vi nåede lige at starte arkivet op den 10. juni, inden vi den 24. juni lukkede igen for at starte på sommerferien.

Det var dejligt, at mødes igen og se at alle havde det godt. Det har været en svær tid, hvor vi alle skal huske, at holde afstand og ikke komme for tæt på andre. Man må ikke give hånd eller knus til gode venner, og det må vi forsat ikke, for Coronaen er ikke væk, selvom vi i Danmark har haft en regering, der har gjort det godt, og har stoppet smittespredningen, så vi nu kan åbne landet forsigtigt op igen.

Vi mødes igen efter en god ferie den 5. august, og vi håber, at vi da kan komme i gang med et mere normalt arbejde, og at vi igen kan modtage gæster i Historiens Hus. Vi vedtog på vores bestyrelsesmøde den 17. juni at vi den 21. oktober afholder den sangaften, som vi aflyste i april,

så sæt kryds i kalenderen ved denne dato, for hvis der er noget Coronaen har lært os, så er det fællesskab, og det, at synge sammen.

I finder annoncen andet sted her i Bladet. Vi havde også planlagt en tur til København, den tur har vi udsat til næste år.

Nå, - men der er også kommet noget godt ud af den nedlukning på grund af Coronaen, Herning kommune har sat gang i renoveringen af Historiens Hus. Så der har været håndværkere i huset under nedlukningen, og det er vi naturligvis alle glade for.

Der er sat sensorer op, så lyset kun er tændt, når der arbejdes i vores lokaler. Der er lavet bedre lys og nyt gulv i foredragssalen, og der har været malere flere steder i Huset.

Men den helt store renovering, bliver nye vinduer, men der skal indhentes tilbud på det arbejde.

Det glæder vi os til, så vi får mulighed for at kunne åbne et vindue. Til slut vil jeg sige tak til alle der støtter op om ASRA, og sige, at vi snart får mulighed for at mødes igen.

MEN - husk at I alle er velkommen til at besøge os i Historiens Hus.

Vi har åbent hver onsdag, eller lav en aftale på et tidspunkt der passer jer.

*Jens Erik Sørensen
formand*

Stauning stenen i Lemvig

ved Jørn Jensen - arkivar

I juni 1946 modtog redaktør Madsen et telegram med den korte tekst: ”På vej”.

Trods den korte tekst har telegrammet skabt både glæde og lettelse hos Madsen. Beskeden var kulminationen på lang tids forarbejde og en besked om at stenen der skulle blive til Staunings Bauta var på vej til Lemvig.

Efter statsminister Staunings død i 1942 havde redaktøren af dagbladet Lemvig Socialdemokrat Mads Jensen Madsen i 1943 fostret en ide om at der ved Lemvig Sø skulle rejses et mindesmærke for Stauning. Et mindesmærke som den samlede arbejderbevægelse i Ringkøbing amt skulle stå bag.

Madsen var til møde på Rigsdagen med den senere statsminister Hans Hedtoft samt folketingsmedlem Alsing Andersen, og havde fået tilslutning til planen om at rejse denne bautasten, ligesom han fik tilslutning til en ide om at de Socialdemokratiske partiforeninger i Ringkøbing amt skulle sende en granit sten fra deres lokale områder til Lemvig. Bynavnene skulle indhugges i stenene som så skulle flankere selve bautastenen ”således at monumentet derved får særpræg som amts monument.”

Her ses Bautastenen omkranset af sten som er afleveret af Amtets kommuner, og hvor der er indhugget kommunens navn.

Jeg ved ikke hvor mange, der i dag kender til Stauning stenen og selve anlægget ved Sølystvej, måske er det lidt glemt, men der blev arbejdet meget alvorligt og seriøst for at realisere ideen, ligesom Lemvig kommune stillede det nødvendige areal til rådighed og samtidig påtog sig arbejdet med at vedligeholde området.

Ideen til Stauning stenen kom som tidligere nævnt fra redaktør Madsen, men efterfølgende blev der nedsat en lokalkomitee der skulle arbejde videre med sagen. En meget aktiv sekretær i denne komitee var maler O.V.Høft også fra Lemvig. Høft var fra starten af 1920'erne og til midt i 50'erne en meget markant person i arbejderbevægelsen og som byrådsmedlem i Lemvig, ligesom han var involveret i næsten alt hvad der rørte sig indenfor arbejderbevægelsen i Ringkøbing amt. Redaktør Madsen flyttede i 1946 fra Lemvig hvilket også bevirkede at Høft fik en central rolle i komiteens arbejde. (Som et kuriosum kan nævnes at omtalte O.V.Høft i 1943 byggede hus på Sølystvej 11 – mindre end 100 m fra Stauning stenen)

O.V.Høft - Lemvig

Selve stenen til mindesmærket havde Madsen selv fundet ved havet ud for Harboøre i 1943, men på grund af den tyske besættelse kunne man ikke realisere ideen. Først tre år senere, i februar 1946 genoptog man arbejdet, dog ikke uden problemer.

Som Høft refererer: ”Men i mellemtiden er stenen sunket i jorden.”

I et brev til Madsen fra Vandbygningsdirektøren fremgår det at den omhandlede sten nu var begravet i sandet, og at det vil koste 6-8000,- kr. at få den gravet fri. Det foreslås derfor, at komiteen vælger en anden sten som Vandbygningsvæsenet har liggende, ”så man undgår den ret meningsløse udgift”.

I regnskabet finder man ikke en udgift i den størrelsesorden, så man har åbenbart modtaget tilbuddet fra Vandbygningstjenesten, en sten har man i hvert fald fået fremskaffet. Dette fremgår af Lemvig Socialdemokrat d. 13. juni 1946: ”Komiteen er i besiddelse af en mægtig natur sten, der vejer mellem 10 og 12 ton (højde 270, bredde 180 og tykkelse 130 cm). Egnens arbejdsmænd har tilbudt at paatage sig Transporten fra Havet til Lemvig sø, og Vandbygningsvæsenet og Jernbanen VLTJ har stillet sig overordentlig velvillige”.

Arbejdsmændenes Fagforening i Thyborøn havde altså påtaget sig arbejdet/udgiften med at få stenen fragtet til Lemvig, og i Lemvig skulle man sørge for at få den tonstunge sten fra havnen til anlægget ved Lemvig sø. Dette arbejde har været meget omfat-

tende. Selve stenen var anbragt på en banevogn og man lagde så ”tipvogns-skiner” på vejen nogle meter ad gangen og flyttede så skinnerne foran efterhånden som man kom frem. Banevognen blev skubbet af arbejdere fra Lemvig, senere måtte man dog ty til hjælp fra et par heste. Arbejdet blev påbegyndt onsdag d. 3. juli og først om lørdagen d. 6. nåede man anlægget på Sølystvej.

Allerede d. 4. juni 1946 havde Madsen og Høft afmærket selve stedet, hvor fundamentet skulle støbes. I Høfts notater står der: ”Redaktør Madsen gravede det første spadestik i fundamentets sydvestlige hjørne og et ”gammelt” partimedlem, en ukendt arbejder gravede et spadestik i det nordvestlige hjørne.”

Jo, det gik højtideligt til.

I juli måned, d. 9. juli 1946 kl. 15.15 foretog man nedlæggelsen af grundstedsdokumentet.

Lemvig Socialdemokrat d. 10. juli: ”I gaar Eftermiddag blev Staunings Bauta af Formand Christensen, Tyborøn, og af 10 dygtige Arbejds mænd , der hav-

de deltaget i Transporten fra Lemvig Havn til Søen, anbragt i sin endelige stilling på Fundamentet. Billedhugger Westergaard var ogsaa til Stede under dette arbejde. Ved siden af stod Murermester Christensen med Murersvend og Arbejds mænd parat til at gøre Stenen endelig fast med Granitstykker og Beton. Nedlæggelsen af Grundstedsdokumentet maatte derfor ske hurtigt og formløst.

Komiteens Sekretær Maler Høft, oplæste Dokumentet og overgav det af ham smukt kaligraferede Dokument til Blikkenslagermester Hansen, der lagde det i et Blyrør, som derefter tilloddedes.

Murermester Christensen anbragte

det derpaa i et lille Hulrum under Bautaen, hvorpaa denne blev gjort til eet med Fundamentet ved hjælp af Granit og Beton.”

I forbindelse med udformning af pladsen havde man fået hjælp af kunstmaler Hans Brygge og kirkearkitekt S. Fritz fra Århus, arbejdet med inskription på selve stenen var lagt i hænderne på den lokale stenhugger og billedhugger Torvald Westergaard. Udover Th. Stauning 1873 – 1942 stod der: ”At skabe lykke for andre – er lykken i livet.”

Hvilket er et citat som Stauning i 1939 havde skrevet i en poesibog tilhørende en lokal pige ved navn Inga.

Og nederst: Ringkøbing amts arbejdere satte stenen.

Stauning skrev "de vise ord" i Ingas poesibog

Kære Inga - At skabe lykke for andre, er lykken i livet

I Ingas poesibog skrev Stauning sentensen. Poul Nielsen og hustru Holstebro, hendes forældre skrev, - "Gid dette ord må tale til dig, og os andre i Tiden der kommer"

Afsløringen

28. juli 1946 blev mindestenen så afsløret, med følgende program:

Kl. 14.30 Arbejdersangkoret "Freja" fra Lemvig.

Kl. 15.00 Statsradiofonien transmitterer.

Redaktør M.J. Madsen byder velkommen.

Folketingsmand Fr. Dalgaard taler.

Bautaen afsløres.

Folketingsmand Poul Nilsson taler.

O.V. Høft overdrager bautaen til Lemvig by.

Borgmester Aug. Nielsen modtager

Mindelunden.

Kl. 15.30 Arbejdersangkoret "Freja", fællessang (der er et yndigt land).

Trods silende regnvejrr var der mødt mange repræsentanter fra arbejderbevægelsen i amtet. Bautaen var som redaktør Madsen ønskede, omkranset af sten med navnene på de forskellige byer i amtet, der havde bidraget til monumentet, og hele stedet var flankeret af de mange røde faner og bannere. Højtideligheden sluttede med at Høft overdrog mindestenen til Lemvig Kommune, som han anmodede om at "værne om mindet over denne stovte skikkelse."

I referat fra et efterfølgende evalueringsmøde, hvor det fremgår at Høft nu er tiltrådt som formand for komiteen, kan man se at dagen ikke var forløbet helt som man havde håbet. Der havde ved planlægningsmøder forud for afsløringen været tale om at man forventede tusinder af deltagere fra hele Ringkøbing amt. Efterfølgende omtaler man at der var mødt 3-400 samt ca. 30 faner hvilket formentlig delvis kan tilskrives at det foregik i silende regn. Man var heller ikke tilfreds med den negative omtale af højtideligheden der havde været i den borgerlige presse. Her var der ikke megen forståelse for at rejse denne mindesten i Lemvig.

Den store optimisme omkring deltagerantallet bunder formentlig i at man tidligere ved afholdelse af de årlige Arbejderstævner rundt i Ringkøbing amt havde kunnet samle 5-10.000 deltagere. Ved et Arbejderstævne i Lemvig

i 1931 sluttede man med et fakkeltog ved Lemvig sø til ære for stævnets hovedtaler Th. Stauning og her deltog ca. 10.000 personer.

Høft omtalte også nogle af de forskellige problemer der havde været undervejs. Først og fremmest fordi det tog lang tid med at få indbetalt bidragene fra de forskellige partiforeninger og faglige organisationer. Det nævnes at komiteens kasserer apoteker L. Krogh i perioder havde måttet lægge ud af sine egne midler.

Høft nævnte ligeledes at tidsplanen var ved at skride, i forbindelse med arbejdet med at få stenen transporteret fra Thyborøn til Lemvig. Dette var planlagt til udførelse søndag d. 23. juni, men da der kun var mødt 7 mand måtte planen opgives. Først efter at Madsen og Høft d. 24. juni havde haft møde med formanden for fagforeningen i Thyborøn og efter en kontakt til Vandbygningsvæsenet .

kom der skred i sagen ved hjælp af 18 mand fra Vandbygningsvæsenet. Som nævnt blev der i den lokale borgerlige presse stillet spørgsmål ved, at denne Bauta for Stauning skulle opstilles i Lemvig, og svaret er vel at Stauning var en meget espekteret statsminister og han har været en flittig gæst i området både som minister men også som taler ved mange arrangementer i sin egenskab af formand for Socialdemokratiet. Jvnf ovennævnte fakkeltog i 1931.

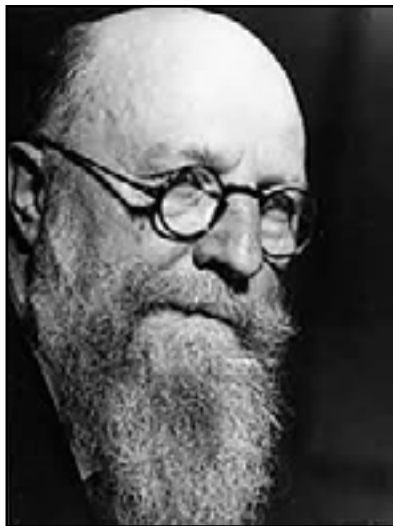
Som Høft udtrykte det ved evalueringsmødet: ***”Bautaen blev rejst i Lemvig fordi Tanken gik ud fra Lemvig, og Staunings Gerning var lige saa fuldt til gavn for Befolkningen i disse Egne som for Landets andre Egne. Og Amtets Arbejdere valgte Lemvig som Stedet.”***

Jørn Jensen

Faktaboks om Stauning

Thorvald August Marinus Stauning var en dansk socialdemokratisk politiker, der blev den første socialdemokratiske statsminister.

**Han var kontrolminister
1916-1920,**

**Leder af indenrigsministeriets
kontor for arbejder- og sociale
spørgsmål 1918-1920 ,**

og statsminister i 1924-1926 og 1929-1942.

Født d. 26.10.1873 i København

og døde 3. maj 1942 i København.

**Stauning var udlært cigarsorterer, aktiv i fagbevægelsen i
København. Medlem af Københavns Borgerrepræsentation
og spillede i denne egenskab en stor rolle i løsningen af
konflikten ved Påskekrisen i 1920 .**

(Se ASRA Nyt nr. 1 2020)

**Stauning er begravet på Vestre Kirkegård i København i
området kaldet ”det røde hav”**

Torvald Westergaard.

Den omtalte Torvald Westergaard var en lokal stenhugger og resultatet af hans produktion kan bl.a. ses på Lemvig Kirkegård, hvor der er mange særdeles smukke og særprægede gravmonumenter, her kan bl.a. nævnes gravstenen for ovennævnte O.V. Høft. Westergaard arbejdede også som billedhugger, idet han havde en betydelig kunstnerisk produktion som kan ses i Lemvig men også mange andre steder i Jylland. I Lemvig kan specielt nævnes Skulpturstien fra Lemvig museum og op til Lemvig Valgmenighedskirke.

Som bosiddende i Herning stødte jeg for en del år siden på skulpturen

”Uldjyden” af af Thorvald Westergaard

”Uldjyden” som oprindelig var købt af og opstillet ved virksomheden Micha Strik i Herning, i dag står skulpturen foran Tekstilmuseet i Herning. Han har imidlertid også udsmykket Baunekirken i Tjørring ved Herning med bl. a. døbefonten.

Evnerne som stenhugger gik åbenbart

i arv, således etablerede sønnen Arne sig i Struer og en anden søn Eigil videreførte virksomheden i Lemvig. Nævnte Eigil videreførte også faderens kunstneriske produktion og han har udsmykket særdeles mange steder i og omkring Lemvig.

Westergaard familien har åbenbart haft nogle stærke gener, således er den nulevende billedhugger Leila Westergaard datter af Eigil Westergaard, og Leila har en meget stor produktion af kunstværker som kan ses over hele landet, og for at blive i mit nærområde har hun lavet døbefonten i Gullestrup kirke ved Herning, ligesom hun har udsmykket kirken ved Herning Centralsygehus.

Døbefonten i Gullestrup Kirke

Kirken ved det nye storsygehus i Gjødstrup skal ligeledes udsmykkes af Leila Westergaard

Jørn Jensen

Helge Albertsen

Fortsættelse af beretningen om Helges Albertsens liv som politiker og fagforeningsformand i Ringkøbing Skjern. Holdt på ASRAs generalforsamling 2020.

Det at blive kasserer, komme væk fra det virkelige liv, og komme ind på et fagforeningskontor, det overvejede jeg rigtig meget, men det var da rigtig spændende.

Der skete også meget på den arbejdsplads jeg havde været på, man havde fået en ny direktør, som ville inddrage tillidsmanden, og jeg havde et godt samarbejde med vores direktør.

Så det gav anledning til nogle overvejelser, hvad gør du?

Men jeg valgte så, at byde ind på denne her kassererpost i afdelingen i 1990. Det er så 30 år siden.

Nu har jeg også meddelt at jeg stopper som formand.

Jeg havde sagt til mig selv, at jeg ville måske sidde 25 år, men det er en hel anderledes tid i dag, end den gang. Dengang jeg blev kasserer, der havde vi omkring 800 medlemmer, men der var meget stor ledighed i slutningen af 80'erne. Der var nok at se til i A kassen. Papirusseriet var værre end der er i dag. Der skulle udfyldes nogle dagkort. Men al det med samtaler, som der er i dag, det var der jo ikke dengang. Dagpengedækningen var på 70 - 80 %. Der var ingen der snakkede om at sætte dagpenge satsen ned. Man

snakkede endda om, at der ingen der skal gå fra hus og hjem, fordi man mistede sit job.

Så snakken om, at man bare skulle sætte satserne ned, så skulle de nok finde sig et job, den var der ikke. Jeg tænker tit på, hvad er det lige der er sket i vores samfund?

Jeg tror det var Anders Fogh der fik ændret tonen i den offentlige debat, omkring personer på overførsel indkomster.

Så kom Poul Nyrup til i starten af 90'erne "Halvfemsernes Stauning" som man ofte hørte.

I løbet af to år havde vi faktisk fjernet vores ledighed.

Lige fra Poul Nyrup kom til, og til krisens start i 1908, der lå afdelingen mellem 0,3 og 0,8 i arbejdsløshedsprocent. Det er faktisk det man kalder fuld beskæftigelse. Man kommer aldrig ned på nul, der er jo cirkulation hele tiden.

Det var Nyrup der gjorde det, med hans aktive arbejdsmarkedspolitik. Det gjorde, at jeg blev meget interesseret i arbejdsmarkedspolitik.

Jeg begyndte, når vi var sammen i Metal regi, at give min mening til kende, og så blev jeg udpeget til, for

det første at komme i Forbundets Arbejdsmarkedsudvalg, og i RAR (Det regionale arbejdsmarkedsråd)

Men det var jo et helt andet system, end det vi har i dag. Vi var jo myndighed.

RAR, det var den myndighed der havde AF under sig, til at udmynte de politikere som man besluttede i RAR.

Og det blev jeg udpeget til af LO Ringkøbing Amt, som vi havde dengang til at sidde i RAR, det var fantastisk spændende.

En af de ting jeg er mest stolt over, er at jeg har været med til at udforme tanken omkring voksenlærlinge. Den fødtes jo i RAR i Ringkøbing amt.

Når man så ser hvor mange ufaglærte, der siden har haft glæde af det, så er det bare rigtig skønt.

Det var en rigtig god periode, fordi det fungerede på en hel anden måde end det gør i dag.

Vi var jo en myndighed, der lavede en kontrakt med beskæftigelsesministeren. Ud fra hvordan vores situation var i Ringkøbing amt, og så fik vi en X antal millioner kroner, og så lavede vi nogle strategier i RAR, om hvordan det nu skulle udmyntes, der havde man virkelig nogle redskaber. Man havde tillid til, at de regionale personer man havde sammensat, havde styr på tingene, og fik gjort tingene.

Allerede dengang kan jeg huske, var det jo begyndt at ske, at "Nål og tråd" blev nedlagt i Herning Ikast. Vi snakkede om, hvordan får vi de piger videre i arbejdslivet?

Det lykkedes i et stort omfang, at få

dem i gang i andre jobs.

Jeg har altid sagt, det er verdens bedste arbejdsmarkeds system vi har.

Problemet var bare, at der var nogen der havde ondt i røven, og så "skød vi os selv i foden" Vi havde jo så travlt med at kritisere AF, selv om det faktisk var vores eget system.

A kasserne havde så travlt med at kritisere AF. De blev talt ned, og desværre i negative toner.

Der var måske en konkurrence mellem de to om, hvem gjorde det bedst, hvem får bedst de ledige i arbejde?

I Ringkøbing amt mærkede vi ikke som i mange andre amter, at man bekrigede hinanden.

Vi vidste godt vi kunne støtte hinanden, vi skulle jo begge parter arbejde for at hjælpe de ledige.

Jeg kan huske vi vakte så meget opmærksomhed, at vi rejste rundt i Danmark til andre RAR afdelinger, for at holde foredrag om hvordan vi etablerede det gode samarbejde.

Det var en kultur, der er ført videre, igennem årene, også i forhold til jobcentre. Men så sker der det, vi havde LO amterne, jeg har altid synes det var en skam de blev nedlagt. Dengang havde LO amt også et A kasse udvalg, og der blev jeg formand for - LO amts A kasseudvalg.

Der sad flere kompetente personer, vi fik virkelig udtænkt nogle tanker, og lavet nogle fælles indsatser.

Vi satte os sammen ved det samme bord, og gik i samme retning.

Det var et fantastisk system, det var faktisk verdens bedste arbejdsmarkeds

politik .

Nyrup sagde jo også, at der skal være fokus på uddannelse, og det betød i bund og grund, at vi skulle finde kortest muligt vej til job.

Det var der nødvendigvis ikke dengang, der var der mere fokus på, når de blev ledige, så skulle de have en uddannelse, der gjorde dem Langtidsholdbare på arbejdsmarkedet. Det var ikke det med, bare ud i et eller andet ufaglært job, og så kunne de gå der et halvt år, og så blev de fyret igen. Der var meget mere fokus på, at nu skulle vi uddanne folk. Men det var også i det lys, at vi kom til at snakke om voksen lærlinge.

Det kæmper jeg stadigvæk for, men det er svært at komme i tale, selv i vores egne kredse, og at få accept. Man mener, det skal være kortest mulig vej til arbejdsmarkedet.

Det var der plads til dengang, og jeg kan huske, der kom personer fra alverdens lande, og skulle se på hvordan vi gjorde det i Danmark, og så alligevel, så nedlagde vi det.

Jeg tror det blandt andet var fordi, nogen mente det var ”for rødt”.

Og så fik vi en borgerlig dominans i Danmark, da Anders Fogh han overtog, så gik det stille og roligt i glemmebogen.

Alt blev mere eller mindre lagt ud til kommunerne. Jeg har altid sagt, det er ”Torskedumt,” at vi i Danmark lægger det ud i 92 beskæftigelsesområder.

Men det var de politiske ideologier, at nu skulle kommunerne have det.

Der var jo en masse borgme-

stre der gerne ville have det, så er det jo landet som det er.

Da vi så er kommet hen i 90’erne, og det kører derudaf

Fagforeningerne får flere og flere opgaver, og det var sikkert sundt nok, at vi blev mere synlige for vores medlemmer. Vi blev brugt i forhold til arbejdsskader o.s.v., og vi kunne også mærke i vores afdeling, at der blev mange flere opgaver.

For mig har det altid fyldt meget det udadvendte. Vi skulle selvfølgelig passe det indadvendte i forhold til vores medlemmer, men det har altid været vigtigt at prøve at øve indflydelse. Vi må indse, det er på de bonede gulve, de store beslutninger bliver taget.

Men jeg synes, det er vigtig at se hvordan vore medlemmer har det, og om de trives.

Selv om vi var en lille afdeling, så fik jeg lov til at deltage i det jeg blev udpeget til, for medlemmernes skyld.

Vi kommer så op i nullerne, og der sker et skifte, da vores formand Bent Frederiksen stopper som formand. Der blev jeg så valgt som ny formand, jeg tiltrådte den 1. januar i 2002. som afdelingsformand.

Der begyndte snakken om vi skulle have en ny kommunal struktur og vi kunne jo godt se konjunkturerne i det. Vores afdeling var vokset fra 800 til 1400 medlemmer. Skjern afdelingen havde omkring 500 medlemmer.

Måske skulle vi snakke om at fusionere, og slå os sammen. Vi kunne se med den nye kommunal struktur, så

lå det faktisk allerede i kortene da Bent stoppede, at der skulle fusioneres. Vi havde haft nogle bestyrelses seminarer. Jeg havde vi lavet nogle forslag til hvordan det kunne gøres. Det var to gode solide økonomiske fagforeninger det drejede sig om. Vi kunne se det praktiske i at slå os sammen, vi lå kun 20 - 25 km. fra hinanden. Vi kunne se det var praktisk at kasserer fra Skjern blev den nye kasserer for vores sammenlagte fagforeninger. Fusioneringen blev foretaget i 2003. Vi prøvede at få lavet en god kultur, så medlemmerne ikke fornemmede de blev forsømt, men at medlemsskabet var helt i top, uanset hvilken afdeling man havde været medlem i. Det var vigtigt, at vi fastholde vores medlemmer, og få flere medlemmer. Det skulle jo helst ikke være sådan, at man siger, ”det er bare kontoret inde i Ringkøbing der mister et medlem,” nej, - det er faktisk ude på værkstedgulvet i mister et medlem, for det har betydning som helhed, at vi mister et medlem. Det har da været med til, i forhold til mange andre ting vi gjorde. Vi har været gode til at fastholde vores medlemstal, både Metalafdelingen, men også generelt, det er vi da en lille smule stolte af, fordi vi har nogle meget engageret tillidsfolk, som har været gode til at organisere ude på arbejdspladsen. Vi må aldrig nogensinde optræde som ”Skrankepaver” overfor dem der kommer ind på kontoret - aldrig!

De skal modtages med smil og åbne

arme, og gå derfra med et smil. Det har jeg så også følt på vore generalforsamlinger, hvor medlemmer har været glade for kontoret og hjælpen. Det bliver da lidt tungt at skulle tage afsked, men jeg har lært at erkende, at alt har en ende.

Men jeg skal lige nævne, vi fik den forfærdelige kommunalreform.

Det har været sådan, at man tillige ikke gav ikke LO sektionen ret stor betydning.

Det blev typisk en tillidsmand i tredje geled, der blev valgt til formand, og så måtte han tage sig af den post i LO.

Vi brugte ikke meget tid på det, men så kunne vi jo godt se, med en ny kommunal struktur, hvor både beskæftigelse og erhvervs politik blev lagt over i kommunerne, at så var det nok vigtigt, at vi som faglige organisationer, gennem LO, begynder at gøre lidt mere ud af LO arbejdet, for at få indflydelse. Så lavede vi en aftale med daværende formand i 3F, at jeg fik formandsposten og han fik formandsposten for det daværende Jobcenter. Ringkøbing amt fik et jobcenter som en slags prøveklud.

Så siden 2005 har jeg også været LO formand. Jeg synes det har været spændende med det tværfaglige arbejde. Vi er en lille LO sektion, det kan også se af vores aktiviteter.

Men vi har da sammen med Lauge-sens Have lavet 1. maj arrangementer.

Vi skød nogle penge ind i det, og fik det gjort til en folkefest. Det havde vi i 10 år, indtil Søren Elbæk sagde fra, men det er en ærlig sag. Han havde

nogle ting i forhold til sit kursuscenter, der gjorde at han måtte melde fra. Nu lægger vi vores arbejde i miljø arbejde. Der er mange arbejdspladser der trænger til at få kigget på arbejdsmiljøet. Vi føler det er ganske naturligt at vi kigger på det, og prøver at få løftet det.

Jeg fik også mulighed gennem LO at få indflydelse på erhvervsrådet. I 2002 der udpegede man mig som formand for uddannelsescenter Ringkøbing /Skjern.

Dengang hed det Skjern Tekniske skole, men det har været meget godt, at være med i det arbejde, at starte med at være Teknisk Skole, til i dag at være et stor uddannelsescenter, med Gymnasie og Handelsskole.

Vi kan jo se, at vi skal ikke slås om medlemmer, men for medlemmerne. Men jeg har besluttet at nu vil jeg til at stoppe. De valgperioder der er de steder følger byrådsperioderne, så der er det muligt at trække sig.

Bestyrelsen i min afdeling, har sagt, at du skal blive ved med at have de poster indtil perioden udløber, ellers kunne de godt sige, nu er du ikke formand længere, så må en anden overtage, det er jeg da taknemlig for.

Jeg har været med til mange ting, bl.a. har vi haft planer med Erhvervsskolen i Holstebro, at fusionere, der manglede bare en underskrift, men man valgte i sidste øjeblik ikke at gøre det. Da jeg kom til, var der virkelig et behov for at få kigget på økonomien, for det så ikke for godt ud. Vi valgte at investere os ud af det, og prøve at skabe nogle

bedre rammer, og gøre det attraktivt at komme på skolen, og det lykkedes.

Vi voksede helt utroligt, vores HTX voksede eksplosivt med nogle ny rammer, og sådan er det fortsat.

Der er næsten ikke et år, uden at vi har måtte bygge til. Vi har en sund økonomi, en stor egenkapital, men de sidder i mursten.

Heldigvis er det sådan, at mesterne i vores virksomheder er rigtig glade for vores uddannelsescenter, og eleverne kommer fra et stort opland.

Ja der kommer endda elever fra Sjælland, men så betyder det, at vi ikke har værelser nok, og det er også blevet sådan blandt de unge, at man vil have hver sit værelse, så nu skal vi i gang med at bygge 10 nye værelser, det er bare for at illustrere det øgede behov der er.

Det er millioner hver gang vi snakker om udbygning. Vi har også valgt at sige, vi er ikke en skole der skal samle penge sammen, det bliver der heller ikke risiko for.

Afslutning

Helge stopper som formand for Metal Ringkøbing /Skjern i Marts 2020.

Han fortsætter i flere af de udvalg han er udpeget, eller valgt til, til de udløber i forbindelse med byrådsvalget.

Han sidder i byrådet, har poster i beskæftigelses udvalget og Familieudvalget, samt har en post i Ringkøbing /Skjern forsyning. Samt meget mere.

ASRA takker Helge Albertsen for hans beretning om hans liv og virke.

2020 - DSU fylder 100 år

Georg Kristensen (GK) Herning,
har skrevet en DSU dagbog fra 1937 til 1947. Den giver et godt billede af tiden. Det er godt at skrive dagbog, historien fastholdes.

I april 1935 bliver jeg medlem af DSU i min fødeby Holstebro.

På generalforsamlingen i oktober bliver jeg foreslået og valgt som formand. Mine kammerater og jeg får vores ild-dåb med valgkampen, der som slogan har: Stauning eller Kaos”.

Valget gav os den største sejr nogensinde, det var valget den 22. oktober 1935 der gav 46% til socialdemokraterne. Vi fik 760819 af de afgivne stemmer.

I juni måned 1936 deltog jeg i et DUS lederkursus på Roskilde Højskole. Det blev en stor oplevelse.

Det samme kan jeg sige om DSU 7 kongres i 1937, der blev afholdt i Odense. Dengang havde DSU 347 afdelinger, med et medlemstal på 27227. I Ringkøbing amt havde vi 13 afdelinger, med 1430 medlemmer.

I Holstebro arrangerede vi store møde om ”Norden” og om ”Spanien” og andre emner med dem. Talere var bl.a.

TH. Stauning, Hans Hedtoft, H.C.Hansen, Poul Hansen, Hartvig Frisch og Trygve Bartteli fra Norge. Det fik vi meget ros for af de ”gamle”

i partiet, men lige det omvendte, da vi holdt et møde om Kønssygdomme, med amtslæge Ryan Thede, Ringkøbing, thi sligt kunne man ikke. Som formand svarede jeg lidt frækt, at det kunne man godt endda med succes. Vi brugte meget tid til agitation, ligesom Sankt Hans festen, der altid blev holdt i Lunden, og aldrig med under 2000 deltagere som vi selv lavede kaffe til, hvilket foregik under primitive forhold.

I februar måned 1938 deltog jeg i et nordisk DSU lederkursus på Bommersvik Højskole, der ligger ved Stockholm. Det blev efterfulgt af en kulturdebat.

I 1938 besluttede vi, at nu skulle DSU Holstebro have sit eget sommerhus. Det var der ikke penge til, men det lykkedes os, ved salg af mærker, at skrabe så så mange penge sammen, at vi kunne købe en brugt jernbanevogn af DSB, som blev forandret indeni, så det kunne bruges til formålet.

Det voldte os mange kvaler at få den placeret, fordi vi var DSU’er, men ved Odde sund syd lykkedes det at leje et

stykke jord, så gennem flere år, blev det vores tilholdssted i weekenderne. Vi DSU'ere havde et frugtbart samarbejde med partiet, AOF og FO, der satte sig mærkbare spor i Holstebro og ud over hele Ringkøbing amt.

BL.a. ved de årlige arbejderstævner, der blev afholdt rundt om i amtet., og altid med tusindvis af deltagere, der engagerede sig med liv og sjæl med vognoptog, konkurrencer på sportspladsen, og ikke at forglemme afslutningen med en storstilet folkefest.

Den politiske situation i 30'erne og 40'erne satte sit præg på os unge, når jeg tænker på, at i Sovjet havde vi Stalin, Hitler i Tyskland, Mussolini i Italien og Franko i Spanien.

Vi DSU'ere ville bestemt ikke være blandt den del af dansk ungdom, som KU,- der ville indføre nazihilsen, bidetang og skrårem og lange støvler, så det tog vi ofte en jættedyst med KU'erne om.

Vi oplevede også Kaj Munks hyldest til Hitler og Mussolini, som blev for meget for os i Holstebro, så vi indbød ham til en aften i DSU, men han nægtede at komme.

Vi DSU'ere ville gerne gennem vores aktiviteter samle ungdommen til personlig dygtiggørelse for der igennem at støbe fundamentet for ungdommen, der vil være sig sit ansvar bevidst, ligesom vi gerne ville være med til at skabe en højnelse af den åndelige horisont, så vi deraf kunne skabe kraft til det skabende liv inden for vores bevægelse og i folket.

Den 5. og 6. maj 1939 Havde DSU

i Holstebro den store ære, at være arrangør af det jyske DSU stævne. Det samlede ca. 5000 DSU'ere fra Jylland. Deltagerne og de 5 orkestre og 250 faner, vendte op og ned på Holstebro i de to dage. Stævnet sluttede med en folkefest med ca. 10.000 deltagere og med et kæmpestort Fakkeltog gennem byen.

Hans Hedtoft var stævnets hovedtaler. Hele festen blev sendt i Danmarks Radio.

Den 1. september 1939 begyndte den anden verdenskrig. Alligevel tog jeg den 3. sep. til DSU's lederkursus på Esbjerg Højskole.

Samme aften faldt de første bomber over Danmark, nemlig ikke ret langt fra højskolen, så vi blev ryste i vores grundvold. Engelske flyvere havde taget fejl af deres mål.

Tirsdag den 9. april blev Danmark besat. I juni måned samledes alle ungdomsledere i Holstebro i weekenden på Venøborg på Venø, for der at finde frem til noget, der kunne bære og løfte os gennem den svære tid, som forestod.

Her blev kimen til dannelsen af Dansk Ungdomssamvirke under ledelse af professor Hal Koch. Senere gik mange af DSU'erne aktivt ind i modstandskampen.

Søndag den 3. maj 1942 havde DSU'erne i Ringkøbing amt sit årlige amtsrepræsentantskabsmøde, som det år blev holdt i Herning, hvor vi i dyb stilhed modtog budskabet om Staunings død. I påsken 1943 havde DSU kongres i København.

DSU havde nu 296 afdelinger med 22.761 medlemmer, hvoraf 61,4 % var under 22 år.

I Ringkøbing amt havde vi fortsat 13 afdelinger og 1430 medlemmer.

Den 28 og 29 august 1943 var deltagerne fra Ringkøbing amt samlet til et weekend stævne i Holstebro.

Stævnet fik ikke det forløb, som vi havde drømt om og planlagt.

P.g.r.a. Folkestrejken, der opstod, så vi måtte pakke de røde faner sammen og drage hjemover.

Den 4 og 5 maj kom freden til Danmark. Den 26 juni blev FN stiftet, Så vi unge kunne nu drømme om en verden og et folk.

Den 30. oktober 1945 var der valg til Folketinget, hvor vort parti fik en dukkert, med et tab på 18 mandater..

I påsken 1946 holdt DSU Kongres i Nørresundby, hvor vi fik en ny forbundsformand, nemlig Per Hækkerup.

Tirsdag den 12 marts 1946 var der kommunevalg.

Vort parti havde dengang 1100 medlemmer i Holstebro. Ved valget vandt vi 7. mandater ud af 13. Så for første gang fik vi flertal, som blev fejret.

Det gjorde 5. maj dagen også, men uden vi DSU'ér var med, fordi vi blev nægtet adgang til mindegudstjenesten med vores røde faner. Jeg skrev et harmdirrende læserbrev med overskriften "Vil Gud ikke se den røde ungdom i sit hus?"

Dengang som nu har jeg det indtryk, at det nok var nogle små mennesker, der ikke ville.

DSU i Holstebro blev stiftet den 2.

marts 1926, så den 12. maj 1946 markerede vi 20 års dagen med et festskrift og en storstilet fest med Hartvig Frich som taler og optræden af skuespillerne Karin Nellemose og Rasmus Christensen fra det Kgl Teater.

Søndag den 28. juli 1946 blev mindestenen for Thorvald Stauning afsløret, som Arbejderbevægelsen i Ringkøbing amt gennem flere år havde samlet ind til.

På stenen, der står den dag i dag ved den lille sø i Lemvig, er indhugget Staunings egne ord, der lyder sådan:

"At skabe lykke for andre, er lykken i livet"

Prøv at tænke den tanke til ende, hvis vi alle havde disse ord som målsætning, hvad kunne vi så ikke skabe for os selv og kommende slægter

Georg Kristensen - Herning

Forhenværende Sparekassekonsulent og Amtsrådsmedlem

Tur til København

ASRA planlagde en tur til København 2020 - som vi desværre måtte aflyse p.gr.a. coronaen.

Men

Vi er i fuld gang med at lave en ny den.

27. maj 2021

Hvad vi skal besøge ?

- Arbejdermuseet
- Anker Jørgensen plads
- Vestre Kirkegård (det røde hav")
- Vi nyder det danske land frem til oplevelserne, i Hovedstaden, og spiser under vejs.
- Turen bliver til en rimelig pris, idet ASRA har besluttet at give et tilskud til medlemmerne.

Men der kommer mere om turen i de kommende numre af ASRA NYT, følg med, og reserver allerede datoen nu i 2021.

Kom og syng med !

Desværre måtte vi aflyse vores sangaften i marts, men nu prøver vi igen.

Alle er velkommen til vores nye sangaften i ASRA.

ONSDAG

den 21. Okt.2020

kl.19.00 til ca. 21.30

i Historiens hus - Museumsgade 32. Herning

Alle bliver glade, når man synger sammen.

Når man tænker tilbage i tiden, har sangen været et samlingspunkt, noget som har bundet os sammen i fest og glæde, i krig og fred, og når barnet skulle lules i søvn.

ASRA har igen fået fat i organist *Christen Birkebæk*, fra Struer, han kommer og spiller til vores sangaften.

Han tager sit kor med, som vil synge nogle særlige sange for os, men vigtigst er det, at du kommer og synger med.

Reserver dagen, skriv den ind i din kalender allerede nu!